

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ДИДАКТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СУБ'ЄКТ-СУБ'ЄКТНОЇ ВЗАЄМОДІЇ СТАРШОКЛАСНИКІВ

Скиба Г. М.

З огляду на особливості модернізації закладів загальної середньої освіти та освітніх програм навчання учнів розуміємо, що суб'єкт-суб'єктна взаємодія між учасниками навчальної діяльності набуває якісно нового значення, оскільки діяльнісна спрямованість навчання передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практичну його спрямованість. У контексті аналізу перспективних змін варто вивчити наявні сьогодні особливості розвитку суб'єкт-суб'єктної взаємодії учасників навчальної діяльності, характер яких визначається на основі реалізації Державного стандарту базової й повної загальної середньої освіти (Постанова КМУ від 23 листопада 2011 р. № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти»).

Згідно із положеннями, представленими в «Загальній частині» стандарту, визначальними підходами в організації навчальної діяльності учнів у закладах повної загальної середньої освіти є: діяльнісний, компетентнісний, особистісно зорієнтований. На основі аналізу сутності цих підходів з'ясуємо, що суб'єкт-суб'єктна взаємодія є ядром їх практичного упровадження, незамінним засобом і процесом у досягненні навчальної, розвивальної та виховної мети. У той же час, діяльнісний, компетентнісний та особистісно зорієнтований підходи концептуально спрямовані на конструктивний розвиток й удосконалення суб'єкт-суб'єктної взаємодії, що позитивно позначається не лише на якості навчання учнів, а й забезпечує їхню успішну адаптацію в соціумі, саморозвиток і професійну самореалізацію. Стратегію розвитку особистості учня як суб'єкта навчання закладає вчитель, керуючись не лише виконанням стандартів освіти, а в першу чергу створює атмосферу для сприятливого формування суб'єктного простору особистості на основі суб'єкт-суб'єктної взаємодії в навчальній діяльності.

У контексті сказаного суб'єкт-суб'єктна взаємодія в навчальній діяльності проявляється активністю учня як суб'єкта (на відміну від характерної для об'єкта пасивності) й супроводжується усвідомленими самостійними діями щодо пошуку інформації, її аналізу та систематизації, вибору найбільш доцільних способів продуктивного вирішення предметних, навчальних завдань чи життєвих ситуацій. Спільна діяльність учнів у процесі пізнання, засвоєння навчального матеріалу означає, що кожен робить свій індивідуальний внесок, відбувається обмін знаннями, ідеями, способами діяльності і взаємної підтримки, що дає змогу не лише здобувати нові знання, а й формувати їх у сис-

тему. Стимулювання суб'єктної поведінки учнів у закладах загальної середньої освіти ґрунтується на положеннях особистісно орієнтованого підходу в навчанні, який за змістом визначає спрямованість навчально-виховного процесу на взаємодію й плідний розвиток особистості педагога та його учнів на основі рівності в спілкуванні та партнерства в навчанні й забезпечує розвиток академічних, соціокультурних, соціально-психологічних та інших здібностей учнів.